

فصلنامه فرهنگی اجتماعی
کانون مهدویت دانشگاه شیراز
سال سوم شماره دهم بهار ۱۴۰۱

در این شماره می خوانید

- سربازان مخفی طبیعت
- بهار مهدوی بهار زندگی
- ولایت فقیه در عصر غیبت
- رابطه شب قدر با حجت زمان و امام عصر

فصلنامه فرهنگی اجتماعی
کانون مهدویت دانشگاه شیراز
سال سوم شماره دهم بهار ۱۴۰۱
مدیر مسئول: زهرا هاشمی
سر دبیر: زینب مختاری
هیئت تحریریه:

زهرا هاشمی، زینب مختاری، عبادالله رفیعی، زهرا شمشیری، فاطمه فیلوندی، مریم ترکمن، زینب حسن پور،
فاطمه مرادپور، شکیلا رضازاده، فائزه حلوانی، مجتبی خرسندی، رضا اعتمادپور، فرشاد حسینی، مژگان خاکی،
فاطمه سادات معینی، فائزه عباسی.
استاد مشاور: دکتر غلامرضا کافی
ویراستار: فاطمه ابراهیمی

شماره مجوز: ۶۵۳/کن ش * تاریخ مجوز: ۹۸/۱۱/۱۶

Mahdaveat.shzu@gmail.com

mouod_nashrie

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ
وَجْعَلْهُمُ الْبَارِعِينَ فِي الْبَرِّ وَالْإِحْسَانِ
وَجْعَلْ لَهُمُ الْجَنَّةَ مُقَامًا وَمَقِيلًا

سخن سردبیر	۶
سلام فرمانده	۷
قطره ای از دریای علم امام علی	۹
ولایت فقیه در دوران غیبت	۱۱
ارتباط امام زمان (عج) با ماه مبارک رمضان	۱۴
با کریمان راه ها دشوار نیست	۱۶
فضیلت شب قدر و حقیقت آن	۱۹
شب قدر، فرصتی برای خودسازی و راهی برای تکامل	۲۰

- ۲۲ به تو سلام تویی که بهاری جان‌هایی
- ۲۳ شب‌های قدر فرصتی برای پیمان دوباره با امام زمان
- ۲۴ قدس پاره‌ی تن اسلام
- ۲۶ سربازان مخفی طبیعت
- ۲۷ معرفی و بررسی کتاب انتظار فرج امام زمان (عج) در کلام آیت‌الله خامنه‌ای
- ۳۰ میعادگاه منتظر و منتظران
- ۳۲ از کانون چه خبر؟

سخن سردبیر

به نام یکتایی که دوازدهمین ولی خود را منجی عالم بشریت قرار داد.

موعود خدا، مرد خطرمی خواهد
آری! سفر عشق، جگر می خواهد
ای جمعیت میلیونی عصر ظهور!
او سصد و سیزده نفر می خواهد

در این آغاز که قلم میل نوشتن دارد؛ اعتراف می‌کنم که لحظه به لحظه به خود می‌بالم که توفیق حضور در این مسیر به اذن خداوند و نظر لطف موعودش برای من رقم خورده است.

افتخار من این است که سردبیری نشریه موعود را دارم... نشریه‌ای که صاحب الامر دنیایم حضرت صاحب‌الزمان مالک آن است. امید است که این سعی در نظرگاه آن جناب، مقبول باشد.

ای گل نرگس! ما دلدادگان عطر عشق تو هستیم... ما جان به کف راه تویم... در راه نشستگان انتظار تو... ما مهدویون به عشق طلوع روی تو در این نشریه، نقش محبت رقم می‌زنیم و از با تو ماندن می‌گوییم، پس بر ما نظر کن که نگاه گرم تو فانوس راه ماست...

ای گل نرگس! حال که تحریر این نشریه با شب‌های نورانی قدر مقارن شده با تمام وجود می‌گوییم: ما شیعیان تو، بی‌صبرانه منتظریم تا آمدنت... آمدنی که باز شدن بغض تمام جمعه هاست و ذولفقاری که گشاینده کارها... ای دوازدهمین ماه آسمان خدا، منتظریم و به امید فرجت می‌گوییم:

اللهم عجل لولیک الفرج

زینب مختاری
سردبیر نشریه موعود
دانشجوی کارشناسی زبان و ادبیات فارسی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سلام فرمانده

زهرا هاشمی
مدیر مسئول نشریه موعود
دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مهندسی مکانیک طراحی کاربردی

جایگاه خود را از دست داده، اما سرود «سلام فرمانده» توانست فاصله‌ها را به حداقل برساند و بسیاری از بچه‌ها و نسل‌های مختلف را با انقلاب و نظام آشنا تر کند.

استقبال کودکان و نوجوانان در شهرهای مختلف، رسانه‌های ضدانقلاب و برخی از رسانه‌ها و جریان‌های داخلی را به واکنش

نیمه شعبان مصادف با ۲۷ اسفندماه ۱۴۰۰ بود که نماهنگی با عنوان «سلام فرمانده» با نوای ابوذری روحی در لنگرود اجرا شد؛ سرودی با مضامین ساده و دلنشین. نماهنگ این سرود در صحن و سرای مسجد مقدس جمکران بلافاصله در شبکه‌های اجتماعی سپس در رسانه ملی پخش شد و مورد استقبال مردم قرار گرفت. اگرچه مخاطب سنی این اثر «دهه نودی‌ها» هستند، اما فرم موسیقی این سرود باعث شده که بزرگ‌ترها نیز با کودکان خود هم‌نوا شوند. «سلام فرمانده» به قدری دیده و شنیده شد که شاید کم‌تر کسی را بتوان در این سرزمین پهناور دید که این سرود به گوشش نرسیده باشد و افراد بسیاری هم هستند که در حال و هوای خود آن را زمزمه می‌کنند و می‌گویند: «سلام فرمانده، سیدعلی دهه نودی‌هاش فرا خوانده»

سرود مذهبی «سلام فرمانده» کاری از گروه «ماح» مخفف «ملت امام حسین (ع)» در لنگرود است. حجت‌الاسلام سعید نعیمی، تهیه‌کننده این اثر می‌گوید: «گروه «ماح» را مقارن با سالروز شهادت حاج قاسم در سال گذشته راه‌اندازی کردیم تا برای تربیت نسل دهه ۹۰ برنامه‌ریزی‌ها و تلاش‌هایی داشته باشیم که خدا را شکر شهید زنده، ما را تنها نگذاشت. برای ساخت این اثر، هزینه کرایه پنج دوربین را هم نداشتیم، ولی عوامل به‌صورت دلی و جهادی کار کردند. واقعاً برخی از ارگان‌ها از جمله تیپ میرزا کوچک‌خان که من آن‌ها را شهیدان زنده می‌دانم، جبهه انقلاب فرهنگی گیلان، آموزش و پرورش، شهرداری، امام‌جمعه ما را بسیار حمایت کردند».

رسانه‌های ضدانقلاب و عواملشان همواره از یک شکاف بین نسلی در انقلاب اسلامی حرف می‌زدند و می‌گفتند انقلاب اسلامی در میان مسن‌ترها مقبولیت دارد و در میان نسل‌های جدید

راه داد تا کشور دست بیگانه ندهد، ایرانی نیست؟ تمام این
هجمه‌ها وارد شده تا مانع شوند از این سرود، نسلی پرورش یابد
که ارزش‌های دینی و ملی خود را بشناسد و در مقابل دنیاطلبی
عده‌ای سر خم نکند و پای ارزش‌هایش بماند».

این سرود اثرگذار از ابتدای سال ۱۴۰۱ با حضور ابوذر روحی
شهر به شهر با حضور و اجتماع بزرگ کودکان و نوجوانان دهه
نودی و دهه هشتادی برگزار شده است؛ اجراهایی که تصاویر آن
خاری در چشم ضدانقلاب‌ها شده است. نمونه‌هایی از آن را در
میدان نقش جهان اصفهان، میدان شهدای مشهد، بهشت
زهرای تهران، در حاشیه نمایشگاه کتاب در مصلى امام خمینی
(ره) تهران، کیش، شهرکرد، سمنان و ... می‌توان مثال زد.

این سرود در داخل کشور، به زبان آذری هم تبدیل شد و در
شهرهای آذری‌زبان کشور هم اجرا شد. «سنسبز بو عالمین، یوخ
ذوق و صفاسی/غملی دور هواسی، قورتار بو فراقی/ای زهرا
بالاسی...» بخش‌هایی از آن به زبان آذری بود. این کار به داخل
کشور هم محصور نشد و در پاکستان، لبنان و ... هم اجرا شد.

واداشت تا با دستاویز قرار دادن شایعاتی، روند موفقیت آن را کند
کنند. یک مرتبه با اکانتی با هویت نامعلوم در توئیتر اتهامی شنیع
به «ابوذر روحی» خواننده این اثر وارد کردند که بلافاصله
«میرحسینی» دادستان عمومی و انقلاب شهرستان لنگرود، آن
را از اساس تکذیب و اعلام کرد که اصلاً چنین پرونده‌ای در
دادسرای عمومی و انقلاب شهرستان لنگرود تشکیل نشده
است. در گام بعدی سراغ مضامین شعر این اثر رفتند و گفتند
مضامین ایرانی ندارد و یا مناسب سن کودکان نیست.

سیدمهدی بنی‌هاشمی لنگرودی، شاعر این اثر می‌گوید: «اینکه
عده‌ای «سلام فرمانده» را به داشتن مضامین غیرایرانی محکوم
می‌کنند، تنها نشان‌دهنده هدف آن‌ها برای لطمه زدن به این
سرود است. پاسخ این است که کجای این شعر غیرایرانی
است؟ آیا علی ابن مهزیار اهوازی، غیرایرانی است یا آیت‌الله
بهجت، نماد تقوا در سال‌های اخیر، اهل کدام کشور است؟ آیا
حاج قاسم سلیمانی که کل عمر و زندگی‌اش را وقف دفاع از آب
و خاک و ناموس ایران کرد، ایرانی نیست؟ میرزا کوچک خان
جنگلی که اسطوره مقاومت یک ملت است و سرش را در این

قطره ای از دریای علم امام علی (ع)

تخلیص و باز نویسی: زهرا هاشمی
دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مهندسی مکانیک طراحی کاربردی

«علم بهتر است زیرا مردم، شخص پولدار و ثروتمند را بخیل می‌دانند ولی از عالم و دانشمند به بزرگی و عظمت یاد می‌کنند.» با ورود ششمین نفر سرها به عقب برگشت. مردم با تعجب او را نگاه کردند. یکی از میان جمعیت گفت: حتماً این هم می‌خواهد بداند که علم بهتر است یا ثروت! کسانی که صدایش را شنیده بودند، پوزخندی زدند. مرد، آخر جمعیت کنار دوستانش نشست و با صدای بلندی شروع به سخن کرد:
- یا علی! علم بهتر است یا ثروت؟
امام نگاهی به جمعیت کرد و گفت: «علم بهتر است زیرا ممکن است مال را دزد ببرد، اما ترس و وحشتی از دستبرد به علم وجود ندارد.» مرد ساکت شد.

شاهکار پاسخ امیرالمؤمنین به سؤال علم بهتر است یا ثروت: جمعیت زیادی دور حضرت علی(ع) حلقه زده بودند. مردی وارد مسجد شد و در فرصتی مناسب پرسید:

یا علی! سؤالی دارم. علم بهتر است یا ثروت؟
- علی(ع) در پاسخ گفت: «علم بهتر است؛ زیرا علم میراث انبیاست و مال و ثروت میراث قارون، فرعون، هامان و شداد.» مرد که پاسخ سؤال خود را گرفته بود، سکوت کرد. در همین هنگام مرد دیگری وارد مسجد شد و همان طور که ایستاده بود، بلافاصله پرسید:

- اباالحسن! سؤالی دارم، می‌توانم بپرسم؟ امام در پاسخ آن مرد گفت: «بپرس!» مرد که آخر جمعیت ایستاده بود، پرسید:
- علم بهتر است یا ثروت؟

علی(ع) فرمود: «علم بهتر است؛ زیرا علم تو را حفظ می‌کند ولی مال و ثروت را تو مجبوری حفظ کنی.»
نفر دوم که از پاسخ سؤالش قانع شده بود، همان جا که ایستاده بود، نشست.

در همین حال سومین نفر وارد شد، او نیز همان سؤال را تکرار کرد و امام در پاسخش فرمود: «علم بهتر است زیرا برای شخص عالم دوستان بسیاری است ولی برای ثروتمند دشمنان بسیار!»
هنوز سخن امام به پایان نرسیده بود که چهارمین نفر وارد مسجد شد. او در حالی که کنار دوستانش می‌نشست، عصای خود را جلو گذاشت و پرسید:

- یا علی! علم بهتر است یا ثروت؟
حضرت علی(ع) در پاسخ به آن مرد فرمودند: «علم بهتر است زیرا اگر از مال انفاق کنی کم می‌شود ولی اگر از علم انفاق کنی و آن را به دیگران بیاموزی بر آن افزوده می‌شود.»
نوبت پنجمین نفر بود، او که مدتی قبل وارد مسجد شده بود و کنار ستون مسجد منتظر ایستاده بود، با تمام شدن سخن امام همان سؤال را تکرار کرد.
حضرت علی(ع) در پاسخ به او فرمودند:

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

مَنْ مَدَّ يَدَهُ
لِلْعِلْمِ

عَلَيْهِ السَّلَامُ

إِنَّمَا يَدُكَ إِلَى اللَّهِ
وَأَلَمِ اللَّهُ بِكُمُ الْيَوْمَ

همه‌همه‌ای در میان مردم افتاد، چه خبر است امروز! چرا همه یک سؤال را می‌پرسند؟ نگاه متعجب مردم گاهی به حضرت علی(ع) و گاهی به تازه واردها دوخته می‌شد. در همین هنگام، هفتمین نفر که کمی پیش از تمام شدن سخنان حضرت علی(ع) وارد مسجد شده بود و در میان جمعیت نشسته بود، پرسید:

– یا اباالحسن! علم بهتر است یا ثروت؟

امام(ع) فرمودند: «علم بهتر است زیرا مال به مرور زمان کهنه می‌شود؛ اما علم هر چه زمان بر آن بگذرد، پوسیده نخواهد شد.» در همین هنگام هشتمین نفر وارد شد و سؤال دوستانش را پرسید که امام(ع) در پاسخش فرمود: «علم بهتر است؛ برای اینکه مال و ثروت فقط هنگام مرگ با صاحبش می‌ماند؛ ولی علم، هم در این دنیا و هم پس از مرگ همراه انسان است.»

سکوت، مجلس را فرا گرفته بود. کسی چیزی نمی‌گفت. همه از پاسخ‌های امام شگفت زده شده بودند که نهمین نفر هم وارد مسجد شد و در میان بهت و حیرت مردم پرسید:

– یا علی! علم بهتر است یا ثروت؟

امام در حالی که تبسمی بر لب داشت، فرمود: «علم بهتر است؛ زیرا مال و ثروت انسان را سنگدل می‌کند اما علم موجب نورانی شدن قلب انسان می‌شود.»

نگاه‌های متعجب و سرگردان مردم به در دوخته شده بود. انگار که انتظار دهمین نفر را می‌کشیدند. در همین حال مردی که دست کودکی در دستش بود، وارد مسجد شد. او در آخر مجلس نشست و مشت خرمای دامن کودک ریخت و به رو به چشم دوخت. مردم که فکر نمی‌کردند دیگر کسی چیزی بپرسد، سرهایشان را برگرداندند، که در این هنگام مرد پرسید:

– یا اباالحسن! علم بهتر است یا ثروت؟

نگاه‌های متعجب مردم به عقب برگشت. با شنیدن صدای علی(ع) مردم به خود آمدند:

«علم بهتر است زیرا ثروتمندان تکبر دارند، تا آنجا که گاه ادعای خدایی می‌کنند؛ اما صاحبان علم همواره فروتن و متواضعند.» فریاد هیاهو، شادی و تحسین مردم، مجلس را پر کرده بود. سؤال کنندگان، آرام و بی صدا از میان جمعیت برخاستند. هنگامی که آنان مسجد را ترک می‌کردند، صدای امام(ع) را شنیدند که می‌گفت: «اگر تمام مردم دنیا همین یک سؤال را از من می‌پرسیدند، به هر کدام پاسخ متفاوتی می‌دادم.»

منبع: کشکول بحرانی، ج ۱، ص ۲۷. به نقل از امام علی بن ابی طالب(ع)، ص ۱۴۲.

ولایت فقیه در دوران غیبت

گرد آورنده: عبادالله رفیعی اصل

فقیه یعنی حاکمیت آن انسانی که در تفکر و ایمان و ایدئولوژی حاکم بر جامعه خودش، از همه بهتر وارد است... چنین انسانی می‌تواند جامعه را به فلاح، نجات و تکامل مادی و معنوی برساند. (آیت الله خامنه ای: ۵۶۳۱/۵/۹۱).

ادله‌ی اثبات ولایت فقیه

۱. دلیل عقل

الف: لزوم قانون الهی و مجری قانون حکم عقل سلیم: سعادت انسان منوط به عمل کردن به قانونی بدون نقص است. انسان به تنهایی از تدوین قانون بدون نقص عاجز است. پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) به عنوان انسان کامل، قانون الهی را برای بشر به ارمغان آورده است. قانون هرچند عالی باشد بدون اجرا اثر نخواهد داشت. اجرای همراه با خطا نیز فایده‌ای ندارد، اجرایی خوب است که بدون خطا و اشتباه باشد (مجری معصوم باشد). خداوند برای اجرای بدون خطا، پیامبر (ص) و سپس امامان معصوم (ع) را منصوب کرده است. از حکمت و لطف خداوند دور است که در زمان غیبت امام معصوم علیه السلام، مسلمانان را بدون رهبر رها نماید و شریعت را بی ولایت بگذارد. در نتیجه فقهای جامع شرایط به عنوان نزدیک‌ترین افراد به امام معصوم (ع) از جهت علم، عدالت، تقوی و تدبیر، به عنوان نایب امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) به ولایت بر جامعه اسلامی در عصر غیبت مأمور و منصوب هستند. (مسعودیان، ۱۹۳۱: ۶۱).

ب: حکومت بر دو قسم است؛ ۱. الهی (حکومت اسلامی) و ۲.

ادیان الهی برای مدیریت و هدایت جامعه وضع شده‌اند و دین اسلام نیز آخرین شریعت آسمانی است که از جانب خداوند تشریح شد و پیامبر اکرم بیست و سه سال به تبلیغ و ترویج آن پرداخت. بعد آن حضرت نیز امامان معصوم عهده‌دار این مسئولیت شدند. در زمان غیبت کبری امام زمان (عج)، فقیه عادل، امین، صالح و پرهیزگار، عهده‌دار این مسئولیت خطیر است که به او «ولی فقیه» گفته می‌شود. در این پژوهش به ادله‌ی اثبات ولایت فقیه، شرایط و ویژگی‌های او در آیات و روایات اهل بیت پرداخته‌ایم. پیامبر اکرم و امامان علیهم السلام، مقام امامت و رهبری جامعه را با امر الهی به عهده گرفتند و این مسئله یعنی حق ولایت بر جامعه‌ی سلامی را مبنای اختیارات خود در دیگر شئون زندگی مردم می‌دانستند. آن‌ها از ولایت به عنوان محور تمامی اعمال و حتی باور مسلمانان یاد می‌کنند و همواره این مسئولیت را به دوش کشیده‌اند و این منصب الهی را به مردم گوشزد کرده‌اند و در راه آن سختی‌ها و شکنجه‌های زیادی دیدند و سرانجام در این راه شهید شدند.

حال این سوال به ذهن می‌آید که آیا معصومین که همواره به فکر هدایت مردم بوده‌اند؛ در زمان غیبت امام زمان (عج) مردم را بدون سرپرست و راهنما رها می‌کنند؟ عقل می‌گوید: خیر. این خلاف غرض الهی، اهداف پیامبر و روش امامان است. بنابراین هدایت و رهبری مردم در زمان غیبت نیز نیازمند رهبری شخصی است که در اعتقاد شیعیان «ولی فقیه» نام دارد. در این صورت، سوال دیگری پیش می‌آید که چه دلیل و ادله‌ای برای اثبات ولایت فقیه داریم؟ و در صورت اثبات، شرایط ولی فقیه برای حکومت بر مردم چیست؟ آیا هرکسی می‌تواند ولی فقیه باشد؟ در این پژوهش تلاش شده که با استفاده از آیات و روایات، به این سوالات پاسخ دهیم.

در تعریف ولایت فقیه از منظر امام خمینی (ره)، ولایت یعنی حکومت، اداره کشور و اجرای قوانین شرع مقدس. به عبارت دیگر ولایت مورد بحث یعنی حکومت، اجرا و اداره‌ی جامعه. (امام خمینی، ۴۹۳۱: ۰۵)

و آیت الله خامنه‌ای ولایت را این گونه تعریف می‌کند: ولایت

پشتیبان باشید

تا به مملکت شما آسیبی نرسد.

غیر الهی (حکومت مارکسیستی)؛ در هر کدام از این دو قسم، حاکمی موفق است که شناخت کامل از عقیده و حال جامعه خود داشته باشد. حکومت غیر الهی از شمول بحث ما خارج است چون ما مسلمانیم و معتقد به حکومت الله. در حکومت الهی اسلامی طبق مقدمه دوم، حاکم باید شناخت کامل از دین اسلام داشته باشد همان‌گونه که باید به امور سیاست و کشورداری نیز شناخت کامل داشته باشد. در نتیجه حاکمیت اسلامی در دوران غیبت با فقیه جامع الشرایط می‌باشد. (مکارم شیرازی، ۴۷۳۱: ۴۵۴ ج ۱).

۲. دلیل نقلی

الف. آیه قرآن
 «إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالزَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ» (مائده: ۴۴) امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه فوق فرمودند: این آیه، درباره کسانی است که از سوی خداوند در ایجاد حکومت اذن دارند و اهلیت ایجاد حکومت را به آن‌ها عطا کرده است. دسته سوم از حاکمان الهی یعنی اخبار، همان علما هستند و آن‌ها غیر از دسته دوم هستند. (البرهان، ۶۰۳: ج ۲).

ب. دلیل روایی

۱. مقبوله عمر ابن حنظله

عمر بن حنظله: « قالت سألت ابا عبدالله عليه السلام عن رجلين من اصحابنا... قال ينظران من كان منكم ممن قد روى حديثنا... فانی قد جعلته علیکم حاکماً. » [۳] پسر حنظله از امام صادق (ع) حکم رجوع به قضاوت حاکمان جور را پرسید؛ ایشان حکم به بطلان رجوع و حرام بودن مال کسب شده از این راه ولو (به حق هم باشد) دادند و در ادامه با فرمایشات خویش راه صحیح را نشان دادند آنجا که فرمودند: «باید نگاه کنید ببینید چه کسی است که حدیث ما را روایت کرده و در حلال و حرام ما مطالعه نموده و صاحب نظر شده است و احکام و قوانین ما را شناخته است. بایستی او را به عنوان قاضی و داور بپذیرند زیرا که من او را حاکم بر شما قرار داده ام. (کلینی: ۳۹۳۱: ۷۶ ج ۱)

و طریقه‌ی دلالت مقبوله: این قسمت از جمله‌ی امام صادق (علیه السلام) که فرمودند: «فانی قد جعلته علیکم حاکماً» یعنی امام (علیه السلام) فردی از شیعیان را که توانائی روایت احادیث و صاحب نظر در حلال و حرام بوده و به احکام و قوانین دین مبین عارف است را به عنوان حاکم قرار داده و بایستی حکم او را بپذیرند و گردن نهند که این جمله دلالت می‌کند بر نصب عام فقها. پس وقتی کسی را امام (علیه السلام) منصوب می‌کند تا زمانی که در راستای وظیفه‌اش بر اساس حکم امام علیه السلام،

برخی از این ویژگی‌ها را ذکر می‌کنیم:

۱. علم و اجتهاد

حضرت علی (علیه السلام) می‌فرماید: «ایها الناس إن أحقَّ النَّاسِ بهذا الأمر أَوْفَاهُمْ عَلَيْهِ، وَ أَعْلَمُهُمْ بِأَمْرِ اللَّهِ فِيهِ» ای مردم! سزاوارترین کس برای اداره امور مسلمین توانا ترین افراد بر این امر و داناترین شما به فرمان خداست (نهج البلاغه خطبه ۳۷۱)

۲. عدالت و تقوا

مرحوم طبرسی، در کتاب «احتجاج» ذیل آیه مبارکه: «وَفَوِّلُ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ» از امام صادق (علیه السلام) چنین نقل می‌کند که امام فرمود: «فَأَمَّا مَنْ كَانَ مِنَ الْفُقَهَاءِ صَائِنًا لِنَفْسِهِ حَافِظًا لِدِينِهِ مُخَالَفًا عَلَيَّ هَوَاهُ مُطِيعًا لِأَمْرِ مَوْلَاهُ فَلِلْعَوَامِّ أَنْ يُقْلِدُوهُ وَ ذَلِكَ لَا يَكُونُ إِلَّا بَعْضُ فُقَهَاءِ الشَّيْعَةِ...» فقهای که از گناه خودداری و دینشان را حفظ می‌نمایند و با هوای نفس مخالفت و امر مولایشان را اطاعت می‌کنند، عموم مردم می‌توانند از ایشان پیروی نمایند و اینان بعضی از فقهای شیعه هستند، نه همه آنان (طبرسی احتجاج ۳۹۳:۸۵۴ ج ۲). از این حدیث به خوبی بر می‌آید که مقام رهبری، مخصوص آن فقهی است که خود را ساخته باشد؛ به گونه‌ای که تسلط بر نفس داشته و از گناه به طور کلی دوری نموده و تحت فرمان خدا و نگهبان دین باشد.

۳. درایت، تدبیر و کارآمدی

در روایاتی که از معصومین (علیهم السلام) به ما رسیده نیز به این شاخصه‌ی اساسی توجه شده است؛ پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) در تشریح صفات محوری حاکم و رهبر اسلامی می‌فرماید: «لَا تَصْلِحُ الْأَمَامَةُ إِلَّا لِرَجُلٍ فِيهِ ثَلَاثٌ خِصَالٌ وَرَعٌ يَحْجُزُهُ عَنِ مَعَاصِي اللَّهِ وَ حِلْمٌ يَمْلِكُ بِهِ غَضَبَهُ وَ حُسْنُ الْوَلَايَةِ عَلَيَّ مِنْ يَلِي حَتَّى يَكُونَ لَهُمْ كَالْوَالِدِ الرَّحِيمِ» فردی لیاقت و شایستگی امامت را دارد که دارای سه خصلت باشد: ۱. تقوی و پرهیزگاری که او را از نافرمانی خدا باز دارد. ۲. بردباری که خشمش را با آن کنترل کند. ۳. نیکو حکومت کردن بر افراد زیر دستش (کلینی، ۳۹۳:۷۰۴ ج ۱).

نتیجه‌گیری

همه پیامبران برای هدایت جامعه مبعوث شدند. دین اسلام نیز به شکل کامل‌تر، همین هدف را دنبال می‌کند. هدفی که پیامبر اسلام در طی بیست و سه سال به ترویج آن پرداخت. بعد از او دوازده امام (علیهم السلام) و در غیبت صغرا پنج نائب، این امر را بر عهده داشتند و حال در زمان غیبت کبری، ولی فقیه عادل، با تقوا و امانتدار این وظیفه را بر عهده دارد.

حکم می‌نماید باید از او اطاعت کرد. مانند اطاعت از امام علیه السلام. (مسعودیان: ۱۹۳۱: ۱۱).

۲. توفیق شریف

امام مهدی (عج): «و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فيها الى رواة حديثنا فانهم حجتى عليكم و أنا حجة الله» «در حوادث و پیش‌آمدها به راویان احادیث ما رجوع کنید زیرا آنان حجت من بر شمايند و من حجت خدايم بر آنها» (صدوق: ج ۲: ۳۸۴). کلمه «حوادث واقعه» به هیچ وجه از نظر لغت و دلالت وضعی به معنی احکام شرعی نیست بلکه معنی بسیار وسیع‌تری دارد که حتماً شامل مسائل و مشکلات و رخدادای‌های اجتماعی نیز می‌شود. پس حضرت در جواب سؤال اسحاق بن یعقوب فرموده‌اند که در زمان غیبت در مورد مسائل و مشکلات اجتماعی جامعه اسلامی وظیفه، رجوع به راویان حدیث ائمه (علیه السلام) می‌باشد. (مصباح یزدی، فصل چهارم ولایت فقیه، مقصود از راوی صرف حافظ بودن توفیق شریف با ولایت فقیه، در ربط حدیث نیست، بلکه مراد دانشمندی است که علمش از ناحیه احادیث اهل بیت (علیهم السلام) تغذیه نماید. زیرا در حوادث جدید روایتی وجود ندارد تا راوی، آن روایت مربوط به حادثه جدید را نقل کند، پس باید راوی، حکم حادثه جدید را از روایات استنباط نماید و حکمی را بگوید که اگر امام حاضر بود؛ همان را می‌گفت و هیچ کس توقع ندارد حافظ حدیث، بتواند روایت مربوط به حوادث جدید را نقل کند. (مازندرانی، ۴۹۳۱: ۴۹۲).

۳. حدیث ارحم خلفائی

قال امیرالمؤمنین علیه السلام: «قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: اللهم أرحم خلفائي، (ثلاث مرات)، قيل: يا رسول الله و من خلفائك؟ قال: الذين يأتون من بعدى، يرون حديثي و سنتي فيعلمونها الناس من بعدى». امیرالمؤمنین (علیه السلام) فرمودند که رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خدایا جانشینان مرا رحمت کن و این سخن را سه بار تکرار فرمودند. پرسیده شد، ای پیامبر خدا جانشینان چه کسانی هستند؟ ایشان فرمودند: کسانی که بعد از من می‌آیند حدیث و سنت مرا نقل می‌کنند و آن را پس از من به مردم می‌آموزند. (عیون اخباررضا: صدوق: ۴۸۳۱ ج ۲/۷۶). امام خمینی (ره) در مورد حدیث فوق می‌گویند: از دلالت این حدیث شریف بر ولایت فقیه، جای تردید نیست زیرا خلافت همان جانشینی در تمام شئون نبوت است. (خمینی، ۴۹۳۱: ۷۶).

ویژگی‌های ولی فقیه

از آیات و روایات می‌توان فهمید که فقاها و عدالت از شرایط ابتدایی ولی فقیه است و باید نزدیک‌ترین فرد به امام باشد. حال

ارتباط امام زمان (عج) با ماه مبارک رمضان

مریم ترکمن
دانشجوی کارشناسی
علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه شیراز

ماه مبارک رمضان، ماه بندگی خداوند است. ماهی است که می‌توان در آن مهمان خداوند بود و برای مدتی از زندگی دنیوی فاصله گرفت و در مقابل، فاصله‌ی خود را با زندگی اخروی نزدیک‌تر کرد. همان‌گونه که پیامبر می‌فرماید: «ماه رمضان، برترین ماه سال قمری است» همچنین در جایی دیگر، ایشان فرمودند: «مهدی (عج) سید و آقاست». اگر امروز امام مهدی (عج) برترین و کامل‌ترین انسان روی زمین است و ماه رمضان هم بهترین ماه خداست، پس باید بین این دو پیوندی عمیق باشد. اگر ماه رمضان، ماه ویژه‌ی سیر و سلوک است، پس باید با امام زمان (عج) که برترین سالک و رهروی خداست، پیوندی خاص وجود داشته و بین سلوک معنوی ما در این ماه با امام زمان (عج) هم رابطه‌ی ویژه‌ای باشد. بنابراین، در این مطلب سعی شده است که تا حدی رابطه‌ی بین امام زمان (عج) و ماه مبارک رمضان

لازم به ذکر است که یکی از راه‌های ارتباط با حضرت مهدی (عج) در ماه رمضان، زیارت آل یاسین می‌باشد. این زیارت شرح حالات عبادی و معنوی امام مهدی (عج) است. امام مهدی که راهش، امتداد راه پیامبر (ص)، امیرالمؤمنین (ع) و امام زین‌العابدین (ع) است و عبودیت و بندگی او نه از سر نیاز یا ترس، بلکه از سر درک حقیقت هستی و سپاسگزاری از خداست؛ عبودیتی که همیشه در وجود امام جاری است و در برخی حالات به نقطه‌ی اوج خود می‌رسد. ماه رمضان، نقطه‌ی اوج بندگی امام است. رسیدن به معبود در ماه رمضان به واسطه‌ی حضرت مهدی (عج) با توجه به این نکته که امام زمان (عج) برترین سالک و رهروی خدا است، فهم حقیقت رمضان و توفیق رسیدن به معبود جز با توسل به پیشگاه مهدی (عج) میسر نمی‌شود. هدایت معنوی و باطنی انسان‌ها به دست امام مهدی (عج) است و به برکت وجود معنوی

نشان داده شود.

انواع رابطه‌ها در ماه مبارک رمضان، روابطی که در ماه مبارک رمضان وجود دارند، عبارتند از:

پیوند امام مهدی (عج) و ماه رمضان؛
پیوند سلوک عبادی و معنوی ما در ماه رمضان با امام مهدی (عج)؛

رابطه‌ی سه‌گانه (یعنی رابطه‌ی ویژه‌ی امام مهدی (عج) با ما در ماه رمضان)؛

امام مهدی (عج) و ماه رمضان
همان‌طور که از قبل گفته شد، وجود رابطه بین امام زمان (عج) و ماه رمضان حتمی و مسلم است.

روزه هجرت تو از پای بیداخت مرا

کی شود با رطب وصل تو افطار کنم

و نورانی اوست که عالم هستی از فیض حق تعالی بهره‌مند می‌شود. حال اگر امام در نهایت بندگی باشد، در عبودیت او رحمت و مهربانی خدا نیز اوج می‌گیرد. دعای امامان نشان می‌دهد که آنان هم به درگاه حق تعالی رو می‌آوردند و برای کل هستی و به‌ویژه برای ما انسان‌ها از خداوند طلب بخشش می‌کردند. به همین دلیل است که می‌گویند به برکت سلوک معنوی امام، حیات بشری شکل می‌گیرد و امتداد می‌یابد و عالم به سوی کمال حرکت می‌کند و تنها با این تعبیر، شب قدر معنا می‌یابد.

با توجه به مطالب گفته‌شده، می‌توان نتیجه گرفت که بین امام زمان (عج) و ماه مبارک رمضان رابطه‌ی عمیقی وجود دارد. رمضان، ماه قرآن و بهار آن است. از سوی دیگر، پیغمبر اکرم به ما یادآوری فرموده‌اند که دو یادگار مبارک ایشان یعنی «قرآن و عترت» از هم جدایی ندارند. از این جهت ماه رمضان، بهار عترت و ولایت و امام زمان نیز هست. مرحوم آیت‌الله شیخ موسی عباسی زنجانی فرمودند که ماه ذی‌حجه و ماه شعبان دو ماه مختص به امام عصر (عج) هستند و باید ضلع سوّمی به نام ماه رمضان را نیز بر آن‌ها افزود.

با وجود ارتباط بین این ماه مبارک بندگی و امام زمان (عج)، خوب است که با رعایت آداب در این ماه، هم وظیفه‌ی خود را ادا کرده و هم ملزومات شناخت و پیروی از امام زمان را برای خود فراهم کنیم تا بتوان از مهر و محبت و حفاظت همیشگی ایشان بهره‌ی بیشتری برد.

اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي لَيْلَةَ الْقَدْرِ
روزه خوب است که باشد و شکر باز شود
از دعا بر سپهر فاطمه شیرین تر چیست؟

Elteja
Elteja.com

با کریمان راه ها دشوار نیست

مجتبی خرسندی
دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی

هزار شکر که نام تو بر زبان من است
«حسن» فتنک ترین واژه‌ی جهان من است

کبوتریم و پی دانه‌ی امام حسن
رسیده ایم درخانی امام حسن

تمام شهر سر سفره‌ی ضیافت اوست
که روزی همه‌ی خلق از کرامت اوست

تمام مردم این شهر، شهرت ما را
شناختند به دیوانه‌ی امام حسن

اگر چه خم نشد پیش هیچ کس، اما
همیشه گردن ما زیر بارمت اوست

عجب نیست اگر می شوند دشمن و دوست
اسیر لطف کریمانه‌ی امام حسن

کریم قابل تعریف نیست، پس چه عجب!
اگر که دشمن او شامل شفاعت اوست

اگر تمام جهان میمان او باشند
هنوز جادار دخانه‌ی امام حسن

عجب نیست که بجنند و مهربانی و عشق
جواب آن همه بی حرمتی به ساحت اوست

نمی رویم سراغ کسی به غیر از او
که رزق ماست به پیمانه‌ی امام حسن

«سکوت» حکم خدا و رسول بود، ولی
جل نمونه‌ای از قدرت و شجاعت اوست

دل شکسته‌ی ما آن قدر طوافش کرد
لقب گرفت به پروانه‌ی امام حسن

فقط نه این که کرم کرد و رزق ما را داد
نفس کشیدن ما نیز با عنایت اوست

فقیر بوده ولی پادشاه می گردد
گرفته هر کس عیدانه‌ی امام حسن

نمی‌دهم به دو عالم غلامی او را
گر فتم اینکه به من اعتبار می‌بخشد

همیشه گفته‌ام از تو ولی کم است حسن
غلام گوی تو آقای عالم است حسن

کریم اوست که در اوج بی‌مرامی‌ها
نشسته است سر سفره‌ی جزای‌ها

که نیک‌نام‌ترین است و خورده‌اند قسم
به نیک‌نامی او کل نیک‌نامی‌ها

کج است گردن‌شان پیش او، چرا که شدند
به احترام حسن محترم گرامی‌ها

غلام آمل علی باش چون که می‌ارزد
به پادشاهی عالم، همین غلامی‌ها

در این مقام که شهرت در اوج گمنامی‌ست
همیشه در پی گمنامی‌اند نامی‌ها

به یک نگاه کریم تومی شود شیرین
برای دشمن تو اوج تلخ‌گامی‌ها

مرا بچ چه نیازی ست تا حسن دارم
اگر به کعبه پیام هدف زیارت اوست

وجود عالم امکان به خاطر حسن است
خوشابه حال هر آن کس که شاعر حسن است

همان که با ادب و باوقار می‌بخشد
فقط به خاطر پرودگاری‌ می‌بخشد

به این دلیل غلام حسن خودش آقا ست
که گل همیشه به خار اعتبار می‌بخشد

تمام زندگی من فدای مردی که
تمام زندگی‌اش را سه بار می‌بخشد

چرا که او پسر ارشد همان مردی‌ست
که بین معرکه‌ی کارزار می‌بخشد

بجز علی که به هنگام جنگ بخشیده‌ست
کدام شیر به وقت شکار می‌بخشد؟

همیشه موقع بخشش که می‌شود این مرد
به رسم فاطمه اول به «جار» می‌بخشد

تمام شهر برای حسین سینه زدند
ولی حسین برای تو سینه زن شده است...

امید ما کرم توست یا امام حسن
زیارت حرم توست یا امام حسن

همیشه کرم بماند به حق حضرت عشق
به شوق دم زدن از اودم «کلامی» با

«چمد حتی بنویسیم در مقام حسن
که هم غلام حسینیم و هم غلام حسن»

تورا که دیده غم از شوق ریشه کن شده است
همه او بس شدند و جهان قرن شده است

برای حرکه تورا دیده نیست جای گل
که هم ردیف «ترانی» همیشه «لن» شده است

زبان شعر کم آورده است هرجایی
که از هنائل بسیار تو سخن شده است

به رمزور از میجایی تو پی بردم
از آن کویر که تار شدی چمن شده است

حرام باشد اگر دست بی وضو بزنم
به هر گلین که مزین به یا حسن شده است

مگر به خواب بیند شتر سوار حمل
کسی حریف تو در جنگ تن به تن شده است!

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ

فضیلت شب قدر و حقیقت آن

زهرا شمشیری
کارشناسی حقوق

واژه‌ی «قدر» در فرهنگ لغت عرب به معنای حد و اندازه است اما هنگامی که در عبارت شب قدر به کار می‌رود به این معنا است که در این شب عزیز و ارجمند، تمام کیفیت امور انسان‌ها به دقیق‌ترین اندازه‌ی ممکن (شامل موفقیت‌ها، شکست‌ها، رزق و روزی آن‌ها، آفات و ممت آن‌ها و ...) رقم می‌خورد و تعیین می‌شود. به همین سبب است که مکرر سفارش می‌شود در این شب ارزشمند، دعا و نیایش به درگاه الهی را فراموش نکنید و از خداوند بهترین تقدیر و جایگاه را طلب کنید. شب قدر دارای فضایل بسیاری است. آن چنان که در قرآن کریم این شب پر برکت برتر از هزار ماه شناخته شده‌است و نیز در حدیث نبوی، پیامبر گرامی اسلام، شب قدر را سرور شب‌ها معرفی نموده‌اند و از روایات، می‌توان به اشاره‌ی امام صادق (ع) به آمرزش گناهان در این شب عزیز و یاد کردن آن به عنوان قلب رمضان اشاره نمود. راستی چه حکمتی است میان شب قدر با شب‌های قتل مولای مظلوممان و قرآنی که شکافته شد؟!

بایاد اشک بایت، جان تا سحر نیا سود
تنهاتر از همیشه با اشک هم نشین بود
بر قلب مهربانت، آهی ز غم نشسته
از ذهن امت تو داغتم نمی رود زود
جانم ز التهابت، آتش گرفته آری
حردم درون قلبم احساس می شود دود
فکر تو از روانم بیرون نمی رود یار
کاش این دل نزارم اندک دهد مرا سود
مهر و محبت تو بی رنگ، بی دینغ است
هر جا که باشم ای یار بوی تو است چون عود

شب قدر، فرصتی برای خودسازی و راهی برای تکامل

زینب حسن پور
دانشجوی ارشد فقه و مبانی حقوق

شب قدر، شب قدر است. شب نفس است و شب پاکی روح برای حضور قلب و درک معنویت این شب...!

هنگامه عشق

لیالی قدر هنگام بزم است و عطا، زمان عشق است و دعا، شب‌های قدر، فرصتی است تا انسان به خود آید، قفس تن را بگشاید و روح را در عالمی غیر از عالم حقیر و محدود دنیایی، در فضایی معطر و نورانی به پرواز درآورد و با چشمی دیگر و لطیف‌تر به خود و جهان اطراف بنگرد. حجاب جان را به کناری بزند، تا ببیند که کیست و چیست. از کجا می‌آید و در کجا تمام می‌شود و به کجا خواهد رفت.

لیالی قدر، فرصتی است تا آدمی آینده‌ی خویش را بشناسد و سرای جاودان خود را با چشم دل ببیند و قبل از این که جسم او به مقام حسرت و ندامت برسد، روح خویش را روانه‌ی آن دیار کند و آن مقامات و منازل را بشناسد تا خواب غفلت او را نرباید و چرب و شیرین و زر و زیور آن، چشم دلش را کور نکند و این همان روحیه منتظر است.

شب قدر و صلوات بر محمد و آل محمد(ص)

دعاهای ائمه(ع)، معمولاً همراه با صلوات است. این ویژگی در تمام ادعیه امام سجاده(ع) در صحیفه سجادیه - که از آن به «زبور آل محمد(ص)» یاد می‌کنند - به چشم می‌خورد. چه نیکوست ما نیز که دعا و نیایش را از آن بزرگواران آموخته و از طریق آنان با خدا و مکتب انسان ساز اسلام آشنا شده‌ایم، در لیالی مبارک قدر، خواسته‌های خود را با حمد و ستایش الهی و صلوات و درود بر این عزیزان همراه سازیم و از این رهگذر به حوایج مشروع خود دست یابیم.

در شب قدر، خداوند راه بندگی را هموار و ابزار رشد و تکامل را بیش از پیش در اختیار آدمیان قرار داده است و به بندگان خویش

مهلتی داده تا مقرب او شوند و از باده معرفت او بنوشند. این چراغانی و مهمانی و فراخوان، بهانه‌ای است تا بندگان عاصی و فراری را به مسیر بندگی خویش بکشاند و از بندگی طاغوت و هوا و هوس برهاند. در این ضیافت، سفره‌ای گسترانید به وسعت قرآن، با مانده‌های آسمانی و از جنس نور تا دل و جان آدمی را از زلال معرفت خویش صفا بخشد و مهمان را به جایی برساند که معبود خویش را آن‌گونه که هست ببیند و دیده‌اش هر چه غیر اوست برگردد. چنین بنده‌ای، جهان در نظرش ناچیز است و پایکوبان، جانباز این درگاه شود.

امام جواد(ع) در تعلیمی گران قدر و معرفت‌آمیز می‌فرماید:

ای پیروان تشیع! با مخالفان امامت به سوره «أنا انزلناه» استدلال کنید تا پیروز شوید. به خدا سوگند این سوره پس از درگذشت پیامبر(ص)، حجت خدای متعال بر خلق است. این سوره نقطه‌اوج دین شماسست. این سوره نشانه‌ی ابعاد علم ماست.

شیعیان! همچنین به سوره «حم دخان» که در آن آیه «أنا انزلناه فی لیلۃ مبارکه» آمده، استدلال کنید؛ این سوره (و این مقام) پس از رسول الله(ص) مخصوص ولی امر (حجت خدا) در هر زمان است.

بنابر این روایات، تا جهان هست شب قدر هست و تا شب قدر هم هست حجت خدا هست که صاحب شب قدر و حامل علم قرآن است.

در شب‌های قدر، چقدر آن خیمه دیدنی است و آن مظهر جمال و جمیل زیارت کردنی و آن محدوده و فضا که پیوسته جای آمد و شد فرشتگان است، تماشایی.

به درستی که مردم در آن شب به نماز و دعا و سؤال اشتغال دارند ولی صاحب این امر(ع) در کار دیگری است. فرشتگان بر او نازل می‌شوند و امور سال را بر او عرضه می‌دارند. از غروب خورشید تا طلوع آن پیوسته برای او در آن شب تا طلوع فجر سلام است. چه شود که مطلع الفجر سوره قدر که فرج آن بزرگوار است فرارسد و چنین نویدی گوش دل را صفا بخشد.

شهرت در کعبه

به خدای کعبه رستگار شدم

قرآن می‌فرماید: «سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ» از شب تا صبح، فرشتگان فوج فوج به خدمت امام عصر (عجل الله تعالی فرجه) رسیده و به ایشان عرض سلام می‌گویند. این عمل، برای ملائکه توفیق و شرافتی است که در شب قدر اجازه یابند تا به خدمت امام زمان حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه) رسیده و به ایشان ادای احترام کنند. شب قدر همچون بار عامی است که بزرگان و سلاطین برای زیردستان، رعایا و بندگان، داده و هدایایی را می‌بخشیدند. خدای متعال که ارحم الراحمین است و رحمت او قابل مقایسه با هیچ رحمت و فضلی نیست، بر امت اسلامی منت گذاشته و شب قدر را همچون بار عام، شب بخشش قرار داده است. شبی که عبادت آن نیز از عبادت هزار ماه برتر است.

شبی برای تقدیر امور عالم

شب قدر، عالی‌ترین فیض الهی قرآن کریم است که این فیض از بستر وجود امام در عالم منتشر می‌شود. چون شب قدر در حقیقت وجود امام است و «روح» یا همان وجود مقدس امام زمان، بستر نزول قرآن است. پس در این شب مبارک، انسان هر فیضی را بخواهد باید از امام بگیرد.

با توجه به اینکه تقدیر انسان در شب‌های قدر نوشته و تایید می‌شود اگر انسان ظرفیت وجودیش را برای ارتباط و انس با حضرت حجت (عج) آماده کند از فیوضات این شب بهره‌ی وافی و کافی را می‌برد و بهترین تقدیرها برایش رقم می‌خورد.

مهم‌ترین تقدیر الهی در دوران غیبت، ظهور امام عصر (علیه‌السلام)، این معلم حقیقی قرآن است که اگر در شب قدر سالی مقدر شود، آن سال بهترین سال مردم آخرالزمان است. پس باید شب قدر را قدر دانست و قبل از هر چیز و هر حاجتی، ظهور امام زمان (علیه‌السلام) را از خداوند مهربان درخواست کرد.

طلوع کن ای آفتاب عالم تاب

ای نوربخش روزهای تاریک زمین

ای آرام دل‌های بی‌قرار

ای امام مهربان

طلوع کن و رخ بنما

تا در این روزهای سخت

اندکی روی آرامش ببینیم

و قرار گیرد زمین و زمانمان

اللهم عجل لولیک الفرج

به تو سلام تویی که بهاری جان‌هایی!

شکیلا رضازاده
رشته زبان و ادبیات عرب دانشگاه شیراز

ای همان اتفاق خوب موردنظر
بیا و ببار برسرمان
که همه کویریم و تشنه ی یک نگاهت
بیا که
تاریکیم
سردیم
تنهاییم
آشوبیم
بیا
روشن کن
گرما بیخش
همدم شو
و آرام کن
آرام کن! جان‌های خسته‌ی محزون را
بیا ای نهایت خیر
بیا ای خیر مطلق جهانِ تماما شرمان
بیا و بخیرکن روزهای سرد و تلخ نبودنت را
بیا بهارِ زمانه
تا بهاری شود روزگار سراسر خزانمان
بیا و باقدم‌هایت
شکوفه باران کن دل‌های رنجور و تنهای مردمان را
بیا که تو تحقق وعده‌ی صادق خداوندی!
بیا و احیا کن اعتماد و اطمینان قلب‌ها را
بیا «محول الاحوال» اهل زمین.
چه شیرین است انتظار وصال که دیدارتو، ملاقات
همه‌ی خوبی‌هاست...
«یا ربیع الانام ونضرة الایام»

«یا ربیع الانام ونضرة الایام»
به گواهی زمین و زمان تو بهار فصل‌هایی!
بهار فصل‌ها که نه! بهار جان‌هایی!
همه‌ی ما می‌دانیم که آمدنت بشارتِ صبح است...
آمدنت، مژده‌ی فتح می‌دهد و امید پیروزی...
می‌دانیم که آمدنت بازکردن در خوشبختی به روی
مردم دنیا است...
آری تو بهاری!
که نشاط می‌بخشی جان‌های فرسوده و مضطر
را...
آری! تو که بیایی
خوشبختی راه خانه‌هایمان را پیدا می‌کند و آرامش
با ما آشنا تر می‌شود...
چه تحولی با آمدنت در پیش است.
چه تحولی!
تو که اتفاق بیفتی خوشی‌ها نزدیک‌ترند
لبخندها واقعی‌تر
دل‌ها آرام‌تر
خیال‌ها آسوده‌تر
عدالت فراگیرتر
و نور نزدیک‌تر
اصلا تو که باشی
«احسن الحال» رخ نشان می‌دهد
پس بیا
ای آرزوی مشتاقان
ای خواسته‌ی معقول تمام قلب‌ها
ای دعای مستجاب نشده‌ی جان‌های خسته
بیا و اجابت شو

سال سوم شماره دهم بهار ۱۴۰۰

۲۲

شب های قدر فرصتی برای پیمان دوباره با امام زمان

فائزه حلوانی

شب قدر، شبی است که تقدیرات ما مشخص می شود و امام زمان آن را امضا می کنند. برای همین است که انجام اعمال این شب و درک آن بسیار سفارش شده است. دعاهای بسیاری وجود دارد که توصیه به خواندن آن ها می شود و بسیار گفته شده که هر چیزی در این شب از خداوند بخواهیم و صلاح باشد خداوند آن را به ما می دهد. به همین دلیل، همه ی ما سعی می کنیم در مراسمات شرکت کنیم و در نهایت از خداوند بخواهیم که حاجات ما را بدهد. البته برای اجابت امضای امام عصر نیز لازم است.

باید برای شب قدر آماده شد. یکی از معیارهای آمادگی این است که بدانیم چه چیزی را از خداوند در این شب طلب کنیم. با توجه به این نکته که گفتیم تمام دعاها به دست امام عصر می رسد و ایشان مهر تأیید بر آن می زنند؛ ابتدا باید به این نکته توجه شود که آیا دعاهای ما در حوزه ی وظایف یک منتظر است؟ آیا این برنامه ها مسیر رسیدن به امام و انتظار او است؟

برای رسیدن به چنین برنامه ای، باید معرفتمان را به امام عصر بیشتر کنیم و ایشان را بیشتر بشناسیم.

در آن شب گویی که ما وارد خیمه امام عصر شده ایم؛ پاک می شویم و برای سال پیش رو برنامه ریزی می کنیم. پس اگر تا امروز نتوانستیم آن طور که باید، وظایف یک منتظر را انجام دهیم این شب، راه همواری است و به خوبی کم کاری های ما را جبران می کند، چنان که قرآن آن را معادل هزار شب معرفی می کند. بنابراین شب قدر یک آسانسور معنوی است.

حال که متوجه قدرت این شب شدیم، چطور برنامه ریزی کنیم؟ چطور استفاده ی کاملی از این شب ببریم؟

برای این کار باید به در خانه ی اهل بیت و بزرگان دین برویم و سفارشات آن ها در مورد این شب را با معرفت کامل، به اجرا در آوریم.

سوره قدر، آیه ۳

بَلِّغُوا الْقُرْآنَ خَيْرًا مِنْ الْكُفْرِ

شب قدر از هزار ماه ارجمندتر است

ریشه
RASEKHOON.NET

قدس پاره‌ی تن اسلام

زهرا هاشمی
دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مهندسی مکانیک طراحی کاربردی

صورت مستقیم در میدان نظامی علیه اسرائیل حاضر شود، مبارزات دیگری هم وجود دارد. از جمله مبارزات فرهنگی، که شرکت در راهپیمایی روز قدس و گرامی داشتن آن، یک نمونه‌ی بارز آن محسوب می‌شود.

تحریم اقتصادی و قطع رابطه کشورهای اسلامی با رژیم اسرائیل و حامیان این رژیم، یکی از بهترین راه‌های مبارزه با رژیم صهیونیستی و دشمنان اسلام است که البته ملت‌های مسلمان باید این امر مهم را از دولت‌مردان خود که زیر بار این مبارزه نمی‌روند (و متأسفانه دست دوستی با دشمن می‌دهند) مطالبه کنند. اگر بنا بر پیشنهاد هوشمندانه رهبر معظم انقلاب، اسرائیل و حامیان آن، تحریم نفتی شوند، کمر دشمنان اسلام شکسته می‌شود.

اکثر ملت‌های مسلمان، در روز قدس، برای مبارزه با رژیم صهیونیستی، در راهپیمایی شرکت می‌کنند. این اقدام، نشان از بیداری ملت‌ها دارد اما کافی نیست، بلکه باید روز قدس علاوه بر مبارزه با اسرائیل به روز مبارزه مردم مسلمان با هر کشوری که دولتمردانش حامی اسرائیل هستند، تبدیل شود.

روز قدس در سخن بزرگان

در کلام امام خمینی(ره)

«روز قدس، روز اسلام است.»

بیت المقدس از چند جهت برای مسلمانان دارای اهمیت است: اولین قبله‌ی مسلمین جهان، اولین خاک‌ریز مبارزه با بزرگ‌ترین دشمن اسلام و مهم‌ترین عامل وحدت میان مسلمانان سراسر دنیا است. ارزش فوق‌العاده‌ی این سرزمین باعث شده است بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران، حضرت امام خمینی(ره)، جمعه آخر ماه مبارک رمضان را روز جهانی قدس بنامد تا در این روز اهمیت بیت المقدس، جلوه‌گر و فریاد مبارزه با ظالم و دفاع از مظلوم، در سراسر جهان طنین‌انداز شود.

تنها راه از بین بردن ظلم یا جلوگیری از پیشروی آن، مبارزه است و انتفاضه فلسطین، یکی از راه‌های مبارزه است که تا به حال باعث شده است رژیم صهیونیستی به هدف نهایی خود نرسد که اگر چنین می‌شد، دیگر فلسطینی وجود نداشت. تداوم انتفاضه، مقاومت جانانه ۲۲ روزه در غزه را پدید آورد. این مقاومت، نماد انتفاضه است و انتفاضه، همان مبارزه با ظلمی است که روزی نماد آزادی قدس خواهد شد ان شاءالله. ولی جهان اسلام نیز نباید مسئله قدس را فراموش کند و به روش‌های مختلف به مبارزه با دشمنان غاصب آن بپردازد.

مبارزه نظامی، یکی از راه‌های مقابله با رژیم غاصب صهیونیستی است اما برای کشورهایی چون ایران که بنا بر مصالح، نمی‌تواند به

باک ندارد.» [۳]

«مردم ایران به عنوان متولیان روز قدس، باید کاری بکنند که برای دیگر ملت‌ها سرمشق شود؛ چون هر سال ملت‌های دیگر در گوشه و کنار، حتی در خود اروپا و جاهای دیگر به تبع شما، روز قدس را گرامی می‌دارند.» [۴]

«روز قدس از روزهای مهم و تعیین کننده است. سال‌های متمادی است که سعی می‌شود مسئله قدس فراموش بشود. روز قدس درست تیری است به قلب این توطئه، حرکتی است برای خنثا کردن این توطئه خباث آمیزی که استکبار و صهیونیسم و طرفداران و همکارانشان دست به یکی کرده‌اند تا به کلی مسئله فلسطین را به دست فراموشی بسپارند.» [۵]

[۱]. کلمات قصار، صص ۱۴۷ و ۱۴۸.

[۲]. سخنرانی ۱۳۷۰/۱/۱۶، به نقل از: نرم افزار به سوی نور، کاری از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی.

[۳]. همان، سخنرانی ۱۳۷۱/۱۲/۷.

[۴]. همان، ۱۳۷۶/۰۱/۲۶.

[۵]. همان، ۱۳۷۷/۱۰/۱۱.

«روز قدس، روز حیات اسلام است.»

«روز قدس، روزی است که اسلام را باید احیا کرد.»

«روز قدس، روزی است که باید سرنوشت ملت‌های مستضعف معلوم شود.»
«روز قدس، یک روز جهانی است؛ روزی نیست که فقط اختصاص به قدس داشته باشد، روز مقابله مستضعفین با مستکبرین است.»

«روز قدس که هم جوار شب قدر است، لازم است که در بین مسلمانان احیا شود و مبدأ بیداری و هشیاری آنان باشد.»
«مسلمانان جهان باید روز قدس را روز همه مسلمین، بلکه مستضعفین بدانند.»

«روز قدس که [در] آخرین روزهای شهرالله اعظم [واقع] است، سزاوار [آن] است که همه مسلمانان جهان، از قید اسارت و بردگی شیاطین بزرگ و ابرقدرت‌ها رها شده و [به] قدرت لایزال الله پیوندند.» [۱]

در گفتار مقام معظم رهبری

«روز قدس را گرامی بدارید و آن را گرامی بشمارید.» [۲]

«خودتان را برای راهپیمایی روز قدس آماده کنید، آن هم صحنه عظیمی است برای اینکه همه بدانند که ملت ایران در صحنه است، بیدار است، پابرجاست و از هیچ قدرتی و از هیچ قلدری در سطح عالم،

سربازان مخفی طبیعت

فاطمه فیلوندی
کارشناسی مدیریت آموزشی

یک بالگرد سی‌اچ-۵۳ و باقی‌ماندن ۵ بالگرد بر روی زمین، شکست خورد.

در ایران، پس از شکست عملیات نیروهای آمریکایی، گروگان‌های آمریکایی به مکان‌های مختلفی برده شدند تا امکان انجام عملیات‌هایی از این دست در آینده دشوارتر شود. در روزهای پس از عملیات پنجه عقاب، نیروی هوایی ایران تجهیزات به‌جا مانده از نیروهای آمریکایی را مورد هدف قرار داد که طی آن، فرمانده وقت سپاه یزد که در محل حضور داشت، کشته شد. این حوادث باعث افزایش سوءظن به فرماندهان نیروهای هوایی و ستاد ارتش شد و هر دو در کمتر از دو ماه بعد، از سمت‌های خود برکنار شدند. علت عمده‌ی شکست عملیات طوفان شن آن شب در صحرای طبس بود. زمانی که گزارش این عملیات به امام خمینی (ره) داده شد ایشان در بیانی زیبا فرمودند: «شن‌ها مامور خداوند بودند.» «وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَزِيْرًا حَكِيْمًا» و سپاهیان آسمانها و زمین از آن خداست، و خدا همواره شکست‌ناپذیر سنجیده‌کار است (سوره فتح، آیه‌ی ۷).

پنجم اردیبهشت (۱۳۵۹)، سالروز شکست نظامی آمریکا در صحرای طبس است. واقعه طبس یکی از آموزنده‌ترین حوادث سیاسی-نظامی در تاریخ معاصر به شمار می‌رود. عملیات پنجه عقاب (Claw Eagle Operation) در ایران، معروف به عملیات طبس؛ نام عملیاتی نظامی بود که توسط نیروی زمینی ایالات متحده در پنجم اردیبهشت (۱۳۵۹) برای آزادسازی آمریکایی‌های گروگان در ایران (زندانی شده در زمان تسخیر لانه‌ی جاسوسی یا سفارت ایالات متحده در تهران) انجام شد. این عملیات، نخستین تجربه‌ی عملیاتی نیروی نظامی دلتای آمریکا بود. دولت جیمی کارتر در جریان تسخیر سفارت آمریکا و گروگان‌گیری اعضای آن توسط دانشجویان خط امام، با فشارهای سیاسی و اقتصادی موفق به باز پس‌گیری تباع خود نشد به همین دلیل دستور، به عملیات نظامی در خاک ایران را صادر کرد. طی این عملیات، ۶ هواپیما و ۸ بالگرد نیروهای مسلح آمریکا برای آزادی ۵۳ گروگان در تهران، وارد حریم هوایی ایران شدند. در حین این عملیات، ۳ بالگرد دچار نقص فنی شده و در نهایت، عملیات با کشته شدن ۸ نفر در نزدیکی طبس و برخورد یک هواپیمای سی-۱۳۰ و

معرفی و بررسی کتاب انتظار فرج امام زمان (عج) در کلام آیت الله خامنه‌ای

فاطمه مرادپور جغدری
دانشجوی کارشناسی ارشد علوم سیاسی

اسلامی ایران در میان ملت‌ها (ایجاد امید در دل ملت‌ها، برگرداندن هویت اسلامی به ملت‌ها، شناساندن دشمن و استکبار به ملت‌ها)، لزوم هوشیاری مسلمانان عالم در مقابل جبهه استکبار، نقاط اصلی پیشرفت انقلاب اسلامی (ولایت فقیه، جوانان، مردمی بودن حکومت، روحانیت)، پیوند سرنوشت بشر با انتظار فرج، مقاومت رمز پیروزی ملت‌ها، حفظ هوشیاری ملت ایران در مقابل دشمنان و شناخت نقاط قوت و ضعف.

د) عقیده درست به امام زمان (عج) عامل تسلیم نشدن مردم مطالبی که در این بخش بررسی می‌شود به شرح ذیل است: نیاز معنوی و قلبی ملت‌های به مهدویت، مهدویت عامل نجات بشر از ظلم و جور، آثار اعتقاد به مهدویت، اعتقاد به مهدویت رمز رهایی از ستمگران و ظالمان، اعتقاد به مهدویت سد راه استکبار و استعمار، نقشه شوم پهلوی نسبت به مسئله مهدویت، تسلیم نشدن در برابر قدرت‌ها با اعتقاد به مهدویت، تلاش امام (ره)

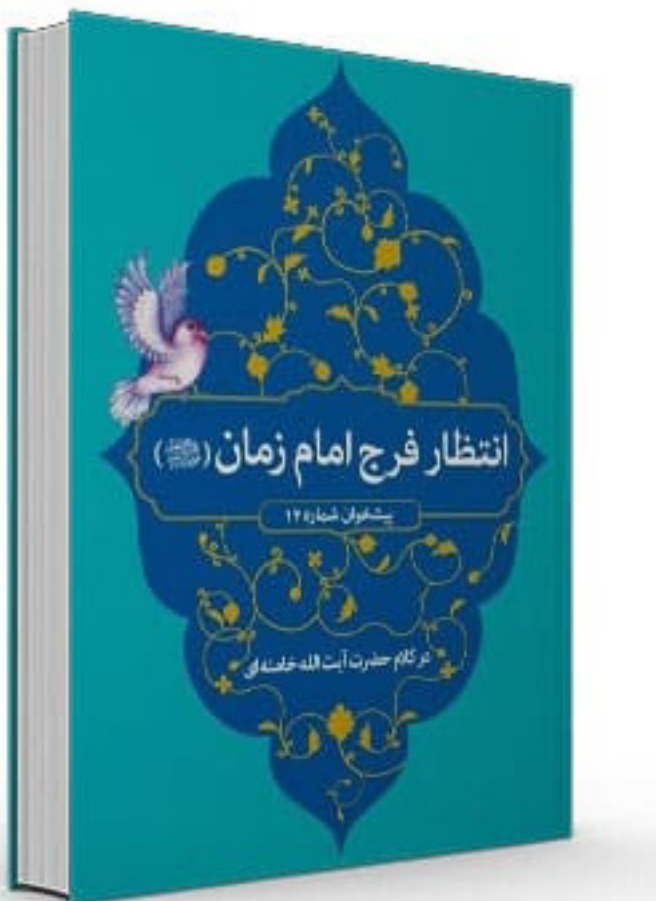
«معرفت‌هاتان را بالا ببرید. عزیزان من! سقف معرفت خودتان را، سایت‌های سیاسی و اوراق روزنامه‌ها و پرسه زدن در سایت‌های گوناگون قرار ندهید؛ سقف معرفت شما اینها نیست... سطح معرفت دینی بالا برود؛ این یکی از کارها که حتما لازم است. به نظر من کاری که مهم است انجام بگیرد، مطالعات اسلامی است.» (بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی ۱۹۳۱/۵/۶۱).

با توجه به اهمیت اندیشه‌ی مهدوی در جهان و بخصوص جامعه‌ی ایران، کتاب انتظار فرج یا مجموعه گفتارهای آیت الله خامنه‌ای پیرامون مسئله‌ی انتظار، در سیزده بخش و صد و شانزده صفحه توسط دفتر حفظ و نشر آثار آیت‌الله خامنه‌ای تدوین شده است که در ادامه هر بخش از کتاب به صورت مختصر معرفی می‌شود:

الف) ساختن زندگی امروز در جهت حکومت امام زمان (عج) در این بخش، در مورد رابطه معنوی بین آحاد مردم و امام زمان (عج)، ملازمت انتظار واقعی، اطمینان و اعتماد به آینده، امید، مبارزه و حرکت به سمت صلاح، انقلاب اسلامی ایران مهمترین وسیله برای امیدواری ملت‌ها، صدور انقلاب عامل تکثیر امید در دل ملت‌ها، تلاش غرب برای مایوس کردن ملت‌ها، مساله پیشرفت و تاثیر آن در امید ملت‌ها، عدالت مهمترین بنای جامعه مهدوی صحبت شده است.

ب) مبارزه با استکبار، تلاشی برای حاکمیت اسلام مباحثی از جمله اهمیت و ارزش مساله انتظار در تشیع، مفهوم شناسی مساله انتظار، امتحان انسان‌های پاک در میدان مجاهدت قبل از ظهور، ترسیم فضای یاس آلود در مقابل چشم مستضعفان حربه استکبار، آماده کردن زمینه ظهور با حاکمیت قرآن و اسلام، اولین قدم برای ظهور، بهترین شیوه برای مصون ماندن انقلاب، صدور انقلاب اسلامی با صبر و استقامت در بخش دوم بررسی می‌شوند.

ج) انتظار فرج یعنی حرکت در جهت قسط و عدل سرفصل‌هایی که در این بخش مورد بررسی قرار می‌گیرند عبارت‌اند از: اسلام تامین کننده عدل برای بشر، تاثیرات انقلاب

برای امیدوار نگه داشتن مردم، مفتضح شدن دشمن با اعمال قبیح خود در دنیا و نتایج اعتقاد به مهدویت.

ه) ایجاد ناامیدی، شیوه استعمار برای مبارزه با عقیده انتظار بخش پنجم به موضوعاتی مانند ضرورت مطالعه مساله انتظار و مهدویت، عقاید اسلامی موتور حرکت دهنده جامعه اسلامی، تلاش دشمن برای زوال اندیشه مهدویت، چند خصوصیت در عقیده به مهدویت، تخریب مفهوم شناسی مساله انتظار، حرکت قدم به قدم به سمت صلاح و امید، امید و حرکت زمینه ساز ظهورمی پردازد

و) ارتباط خاص بسیجیان با امام زمان (عج) بخش ششم، عناوینی چون تلاش برای عدالت کار بزرگ پیغمبران، امام زمان محبوب حقیقی انسان‌ها، نورانیت و معنویت در اتصال و ارتباط با امام زمان (عج)، ارتباط خاص بسیجیان با امام زمان (عج) و پیام‌هایی مانند: خدمت به ایران و ملت ایران خدمت به اسلام است را شامل می‌شود. علاوه بر این ایشان بسیجیان را این گونه مورد خطاب قرار می‌دهند: جوانان عزیز بسیجی! یکی از خورشیدهای فروزان که با کمک و فضل پروردگار در روی زمین وجود دارد، امام زمان (عج) هستند که منبع برکت و علم و خیر و رحمت است. اگرچه چشم‌های ناقابل ما آن چهره ملکوتی را نمی‌تواند ببیند اما او مثل خورشیدی درخشان است که با دل‌های انسان‌ها ارتباط دارد و باعث پیشرفت معرفت آن‌ها می‌شود.

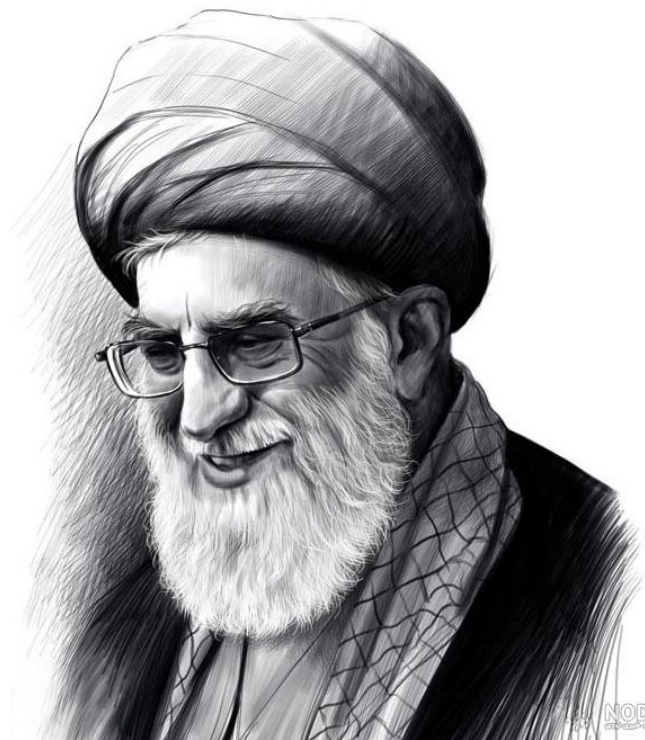
ز) رسیدن به تمدن نوین اسلامی، مقدمه ظهور حضرت بقیه الله الاعظم (عج) بخش هفتم موضوعاتی مثل پیوند حوزه و روحانیت با نظام اسلامی، رسیدن به تمدن اسلامی خط کلی نظام اسلامی، ادعای واهی و ناکامی تمدن مادی غرب، تشکیل تمدن اسلامی به صورت کامل در دوران ظهور، ناکارآمدی و انحطاط تمدن غرب، تمدن نوین اسلامی علاج دردهای انسانیت، نقش آفرینان اصلی در ایجاد تمدن اسلامی، عناصر اصلی تمدن نوین اسلامی (تولید فکر، پرورش انسان)، نقش یگانه روحانیت در تربیت و پرورش، خصوصیات نقش آفرینان در تمدن نوین اسلامی (عالم و آگاه به زمان بودن)، دست و پنجه نرم کردن با موانع، چالش‌های روبه روی تمدن اسلامی را شامل می‌شود. با این توضیح که تمدن اسلامی به صورت کامل در دوران ظهور

حضرت بقیه الله است. در دوران ظهور، تمدن حقیقی اسلامی و دنیای حقیقی اسلامی شکل می‌گیرد. درست بر خلاف تصور برخی‌ها که معتقدند دوران ظهور بقیه الله (عج) آخر دنیاست! ظهور امام زمان (عج) اول دنیاست؛ اول شروع حرکت انسان در راه مستقیم الهی است.

ح) درس‌های نیمه شعبان برای منتظران مهدی (عج) شفا بخش دردهای معنوی و روحی و اجتماعی، درس‌های مهدویت و نیمه شعبان (حرکت عالم به سمت صلاح و آفاق روشن، تحقق شعار توحید در عالم)، چگونگی زمینه سازی برای ظهور (مقاومت کردن بر حق، اصلاح درون و جامعه) بخش هشتم این کتاب را در برمی‌گیرد.

ط) از غدیر تا ظهور بخش نهم شامل مواردی از قبیل: دوره ولی عصر دوره آغاز زندگی بشر، ضرورت استمرار حرکت نبوی در مساله غدیر، رسیدن به سر منزل هدایت با دنباله روی از علی (ع)، راه گذر از مشکلات با پیروی از سفینه نجات اسلام، تشکیل حکومت اسلامی تداوم راه غدیر، مسئولیت ما در قبال استمرار حرکت غدیر، ترسیم خط غدیر تا افق مهدویت، است.

م) نقش علما در زمینه سازی ظهور
 مفاهیمی همچون مهدی دست عدالت گستر در سرتاسر جهان، مهدی آرزوی بزرگ امت‌های جهان، مهدی (عج) گره گشا، معنای حقیقی انتظار فرج، لزوم مجاهدت در مفهوم شناسی مساله انتظار، انتظار حرکت است، انتقال صحیح مفاهیم شیعی در همه فرصت‌ها، نقش علمای دین و مبلغان و روشنفکران در انتقال مفاهیم شیعی در این بخش شرح و توضیح داده می شود.

ن) انتظار ظهور موعود؛ حقیقتی معطوف به واقعیت
 مهدویت مسئله اصلی معارف عالیه دینی، مهدویت حرکت به سمت اهداف والای الهی، لزوم کار علمی و دقیق بر مساله مهدویت، کلید واژه‌ی اصلی حرکت امت اسلامی به سمت اهداف والای اسلام، لوازم مساله‌ی انتظار، کار عالمانه و مستند در مساله‌ی انتظار، اهمیت توسلات و انس معنوی با امام زمان (عج) در بخش آخر بررسی می‌شود.

نتیجه
 ارتباط قلبی یکایک مردم مومن با مقام ولایت و ولی الله اعظم، یکی از برکات اعتقاد ما به مسئله‌ی مهدویت است. خدای متعال به دست ولی عصر (عج) زمین را از عدالت و دادگستری پر خواهد کرد. مظهر عدل پروردگار، امام زمان (عج) است و می‌دانیم که بزرگ‌ترین خصوصیات امام زمان (عج) که در دعاها و زیارت‌ها آمده، عدالت است. در بنای یک جامعه، عدالت از هر چیز دیگری مهمتر است. روز ولادت ولی عصر (عج) یک عید حقیقی برای همه‌ی افراد است. افرادی که دلشان شکسته است و اشک ریخته‌اند، کسانی که به آن‌ها ظلم شده است و یا نا ملامت‌های زیادی را در زندگی خود تجربه کرده‌اند. این ولادت و حقیقت بزرگ، متعلق به یک ملت و یک زمان خاص نیست بلکه متعلق به کل بشریت است و همه‌ی کسانی که در حق آن‌ها ظلم و ستم شده است، وجود امام زمان (عج) را لازم می‌دانند و به عبارتی این نیاز را در خود حس می‌کنند و با یاد ظهور ایشان، در دلشان امید شکل می‌گیرد.

تقدیم به روح بزرگ و گرانقدر سردار شهید قاسم سلیمانی

ی) درس‌های اعتقاد به مهدویت و تاثیر آن در عرصه اجتماع
 بخش دهم تحت عنوان درس‌های اعتقاد به مهدویت و انتظار موعود موضوعاتی اعم از اعتقاد به مهدویت نجات بخش بشریت و تاریخ، عدالت برجسته‌ترین شعار مهدویت، دروس عملی اعتقاد به مهدویت (نابود کردن بنای ظلم در سطح جهان، سرشار شدن دلها از نور امید، پرهیز از انزوا و نصیحت ورزی با سلطه‌گری و استثمار، خودسازی و آگاهی و روشن بینی منتظران، استقرار بنای عدل الهی در سرتاسر عالم)، مبارزه اسلام با تبعیض و جمع کردن ثروت شخصی، منافات داشتن قانون‌دان قانون شکن با نظام اسلامی و انتظار مهدی موعود، نیاز عمده نظام اسلامی به عدالت را در بر می‌گیرد.

ک) نگاه صحیح به مهدویت و انتظار موعود
 موضوعات این بخش عبارت‌اند از: مهدویت استمرار حرکت نبوی و دعوت‌های الهی، مفهوم شناسی صحیح انتظار فرج، تحقق فرج واقعی با عمل و انگیزه و حرکت، توجه و نظارت امام زمان (عج) بر رفتار و عمل ما، اطمینان و قوت قلب جامعه در اعتقاد به مهدویت، کمک غیبی و توان مضاعف در اعتقاد به مهدویت، تاثیر اتکا به خدا و اعتقاد به نگاه رؤفانه حضرت بقیه الله به ملت.

میعادگاه منتظر و منتظران (به مناسبت سالروز تأسیس مسجد مقدس جمکران)

زهرا هاشمی
دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مهندسی مکانیک طراحی کاربردی

بعد از گذشت (۱۱۳) سال از شروع غیبت (صغرا و کبری) در سال ۳۷۳ ه. ق. برای اولین مرتبه، وجود مقدس امام عصر (عج) مستقیم و بدون واسطه، خودشان دست به کار شدند و در تشریفی در عالم بیداری دستور ساخت مسجد مقدس جمکران را ابلاغ فرمودند تا کعبه‌ای بنا شود که عاشقی و انتظار را تفسیر کند. تا میعادگاهی برای چشم انتظاران حضرت موعود (عج) شود. تا دل سوختگان گرد هم جمع آیند و با نماز و دعا برای فرج، طواف عشق به جای آورند.

در شب سه شنبه (۱۷ ماه رمضان سال ۳۷۳ ه. ق.) حسن بن مثله جمکرانی به دستور مولایش فرا خوانده شد و در همین مکان فعلی مسجد، حضرت را با جمعی از همراهان ملاقات کرده و دستور بنای مسجد را با تشریفات خاصی دریافت کرد. همچنین حضرت امر فرمودند که مردم به این مکان روی بیاورند و اعمال خاصی نیز برای آن مشخص فرمودند که نتیجه آن توجه مردم به حضرت و درخواست ظهور ایشان است. نخستین کسی که داستان بنای مسجد جمکران را در کتاب خود آورده، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه، مشهور به شیخ صدوق (متوفای ۳۸۱ ه. ق.) است. ایشان، مشروح آن را در کتاب «مونس الحزین فی معرف الحق و الیقین» درج کرده است. با توجه به اینکه تأسیس این مسجد در عصر شیخ صدوق واقع شده و ایشان در قم زندگی می‌کرد، طبعا همه جزئیات آن را بدون واسطه از حسن بن مثله و سید ابوالحسن الرضا و دیگر شاهدان عینی، شنیده و نقل کرده است.

پیشگویی امیر مؤمنان علیه السلام در مورد مسجد جمکران امیرمؤمنان حضرت علی (علیه السلام) در روایتی طولانی، از تشریف فرمایی حضرت مهدی (عج) به شهر قم، و تجلی آن حضرت در کنار مسجدی در نزدیکی دهی که به نام جمکران خبر داده است. در بخشی از این روایت چنین می‌خوانیم «در اول ظهور، قائم آل محمد (عج) از شهری که آن را قم گویند خروج نماید و مردم را به حق دعوت کند و همه مردمان از شرق و غرب به آن شهر قصد کنند و اسلام تازه گردد». حضرت در این بخش دیگری از این حدیث می‌فرماید: «پرچم قائم ما، بر این کوه سفید است، به نزد دهی که به نام جمکران است و قصری که آن را جمکران خوانند».

همسان کعبه

آن گاه که حضرت مهدی (عج) دستور بنای مسجد مقدس جمکران را صادر کرد، به حسن بن مثله جمکرانی فرمود: «این زمین شریفی است که حق تعالی آن را از زمین‌های دیگر برگزیده است». سپس حضرت نمازهای ویژه‌ای را برای این مسجد ذکر کرد و فرمود: «هر کس که این دو نماز را در این مکان به جا بیاورد، مانند کسی است که در کعبه نماز گزارده است». همچنین اهتمام عالمان گذشته و معاصر در گفتار و عمل در مورد مسجد مقدس جمکران، گواه دیگری بر کرامت و منزلت این مکان مقدس و جایگاه و موقعیت ویژه و ممتاز آن می‌باشد

مشاهده کرده‌ام. جای تردید نیست که از امکان‌های است که مورد توجه و منزلت برکات الهی می‌باشد و بعد از مسجد سهله، این بهترین مقام و جایی است که منتسب به حضرت ولی عصر(عج) می‌باشد.»

توجه گسترده شیعیان با تجدید بنای مسجد جمکران در ۵۲ سال قبل

مولای مهربان عالم و مظهر رحمت الهی (۵۲) سال قبل برای بار دوم لطفش را شامل حال جهانیان کرد و در شب نیمه شعبان (۱۳۹۱ هـ. ق) پس از گذشت (۱۰۲۷) سال برای بیداری بشریت از خواب غفلت در تشرّف دیگری در عالم بیداری به یار پاک باخت‌اش جناب مرحوم حاج قدرت الله لطیفی نسب دستور تجدید بنای مسجد را صادر فرمودند که به لطف الهی تحوّل عظیمی در مکتب تشیّع ایجاد کرد. بعد از طیّ مقدمات و فراهم شدن شرایط آن در تاریخ (۱۷ ربیع الاول ۱۳۹۲ هـ. ق) مرحوم حاج آقای لطیفی نسب کلنگ بنای جدید مسجد مقدّس جمکران را زدند که با عنایت و مدد مولا صاحب الزّمان(عج) آغازی بر توجه عمومی به حضرت گردید، تا آنجا که امروزه به مهم‌ترین پایگاه عاشقان دل سوخته حضرت بقیّه الله(ارواحنا له فدا) تبدیل شده است.

همچنین در طول هفته، هزاران نفر و در شب نیمه شعبان میلیون‌ها نفر به این میعادگاه یار، مشرف شده و با امام غایب از دیدگان و حاضر و ناظر خویش راز دل می‌گویند و آنان که از شناخت عمیق‌تری برخوردارند از همه حوائج شخصی و دنیایی دست شسته و تنها برای پایان یافتن مشکلات بشریت که فقط با ظهور موعود امم امکان‌پذیر است، دعا می‌کنند.

با امید و آرزوی روشن شدن این دنیای تاریک و ظلمانی با قدم شریف بقیّه الله، عجل الله تعالی فرجه.

. مرحوم محدث نوری در کتاب‌های خود، مسجد جمکران را از مکان‌هایی معرفی کرده‌اند که دعا در آن به اجابت نزدیک است.

مسجد جمکران در نگاه بزرگان

مسجد مقدّس جمکران، از دیدگاه عالمان بزرگ شیعه و بندگان وارسته پروردگار، از دیر باز موقعیت ویژه‌ای داشته است و آن بزرگواران، همگان را بر اهتمام به آن مسجد و استفاده از فیض مادی و معنوی آن تشویق کرده‌اند. در اینجا به برخی از این سخنان اشاره می‌کنیم:

مقام معظم رهبری: «مسجد جمکران، گنجینه فناپذیر شیعه می‌باشد و باید از آن بهره‌مند شویم.»

آیت الله العظمی بهجت: «خود این مسجد، افراد را راهنمایی می‌کند. حرف من این است که ما معتقدیم این شاهد مبارک و مساجدی نظیر جمکران، مستغنی از معرفّی هستند. اگر کسی بگوید رفته و چیزی در آنجا ندیدم، به حسب ظاهر باید گفت: از روی اعتقاد صحیح نرفته است یا برای امتحان رفته یا همین طور رفته است. به هر حال بهترین معرفّ این اماکن، خودشان هستند.»

آیت الله العظمی مکارم شیرازی: «مسجد جمکران، مطابق روایت موجود، به فرمان حضرت مهدی(عج) برای هدف بزرگی در این منطقه از شهر تاریخی - مذهبی قم ساخته شده است. هر کس در فضای ملکوتی آن قرار می‌گیرد، احساس روحانیتی عجیب و جاذبه معنوی فوق‌العاده می‌کند. این جاذبه نیرومند معنوی، به اضافه‌ی قضای حوایج و حل مشکلات فراوانی که مردم از عبادت در آن و توسل به حضرت مهدی(عج) دیده‌اند، بر شکوه دامنه آن افزوده است.»

آیت الله العظمی فاضل لنکرانی: «در دوران طلبگی، من خیلی زیاد به مسجد جمکران می‌رفتم و کرامات زیادی در این مسجد دیده و شنیده‌ام.»

آیت الله العظمی بروجردی: «اگر برای من مقدور بود، نمازهای واجب روزانه را هم در مسجد جمکران می‌خواندم.»

آیت الله العظمی مرعشی نجفی: «حقیر مکرر کراماتی در آنجا

از کانون چه خبر؟

مسابقه‌ی «می گویم! میدانم که می شنوی» و احیای نیمه شعبان

کانون مهدویت دانشگاه شیراز، با همراهی دیگر کانون‌های مهدویت، در ایام میلاد امام حسین(ع) و میلاد امام عصر(عج) اقدام به برگزاری مسابقه پادکست تحت عنوان «می گویم! می دانم که می شنوی» نمود. در این مسابقه حدوداً (۵۰) نفر از مخاطبان، درد و دل‌های خود را با امام غائب‌شان بصورت پادکست‌های صوتی بیان کردند و در آخر بین آن عزیزان داوری شد و به (۳) نفر از آن‌ها، هدیه‌های نفیسی اهدا گردید. حسن ختام این مسابقه، برنامه‌ی مجازی احیای نیمه شعبان بود که در (۲۶ اسفندماه ۱۴۰۰) با حضور ارزشمند استاد حسینی یمین، قرائت زیارت عاشورا و مولودی خوانی برگزار شد و در آخر، فیلمی از پادکست‌های مذکور تهیه شد و در مراسم به نمایش درآمد.

فائزه عباسی
دبیر کانون و دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی آب

جشنی کوچک برای کودکان کم بضاعت

فراهم کردن شرایط برای لبخند و شادی کودکان از نعمت‌های خداوند است و از آن‌جا که یکی از اهداف کانون، آشنایی عموم با آموزه‌های مهدوی است؛ اعضای کانون، بمناسبت تولد منجی بشریت - آقا امام زمان - جشن تولدی با فرشتگان کوچک زمینی در باغ بهشت شیراز برگزار کردند. با همه سختی‌های برگزاری، به عنایت صاحب مجلس و میزبانی ایشان، مقدمات کار فراهم شد و با کیک تولد و تعداد زیادی هدیه به استقبال کودکانی رفتیم که برچسب نیازمند به آنها خورده است. همچنین در این مراسم با کمک جهادی یکی از آموزگاران مهدوی، آموزه‌های مهدوی به کودکان آموزش داده شد تا با الفبای مهدوی آشنا شوند. در پایان، کیک تولد میان شرکت‌کنندگان تقسیم شد و بچه‌ها هدیه‌های خود را دریافت کردند. (البته شاید با خود بگویید که مهمانان باید به میزبان که تولدش است هدیه بدهند اما صاحب این جشن با دیگران متفاوت است. او قلبی به بزرگی همه‌ی آفرینش و دلی مهربان از جنس نور خدا دارد، به همین دلیل این ما هستیم که به هدیه‌ی آن حضرت نیازمندیم. لبخند پر مهر و رضایت او، بزرگ‌ترین هدیه‌ی ما کانونی‌ها و رفع تمام خستگی‌هاست.)

رضا اعتمادپور
دانشجوی دکتری اقتصاد

دنیای چه زیبا می شود وقتی بیایی

دنیای چه زیبا می شود وقتی بیایی!

برگزاری ایستگاه به نیت فرح

همراه با برنامه های جذاب و متنوع مسابقه، چالش، هدای هدیه، پذیرایی و ...

زمان: ۲۵ و ۲۶ اسفندماه ۱۴۰۰

ساعت: ۱۰ الی ۱۷

مکان: محله باغ ارم

«دنیای چه زیبا می شود وقتی بیایی» در آستانه‌ی ولادت امام زمان (عج) و تقارن این میلاد با عید نوروز، کانون مهدویت دانشگاه شیراز با همکاری معاونت فرهنگی دانشگاه شیراز، معاونت فرهنگی شهرداری شیراز و مجموعه باغ ارم و در مجاورت همین باغ، ایستگاه نیمه‌ی شعبان با عنوان «دنیای چه زیبا می شود وقتی بیایی» را برپا کرد. در این ایستگاه، برنامه های متنوعی از جمله دف نوازی، نقاشی کودکان، توزیع بسته های فرهنگی، پذیرایی و ... اجرا شد و علاوه بر این با توجه به نزدیکی جشن نیمه شعبان و عید نوروز، چیدن سفره هفت سین نیز برای بازدید کنندگان تدارک دیده شد.

فرشاد حسینی
دانشجوی دکتری اقتصاد

ویژه برنامه‌ی «با آمدنت بهار معنا دارد»

همزمان با فرارسیدن میلاد سراسر نور حضرت مهدی (عج)، کانون مهدویت دانشگاه شیراز با همکاری جامعه‌ی اسلامی، شورای اسلامی خوابگاه شهدا و مجمع یادواره شهدا، اقدام به برگزاری برنامه‌ی «با آمدنت بهار معنا دارد» نمودند. این برنامه در آخرین جمعه سال (۱۴۰۱) در حرم مطهر شهدای گمنام دانشگاه برگزار شد و با آیت‌هایی متنوعی همچون سخنرانی ارزشمند حجت‌الاسلام والمسلمین فرجی، قرائت زیارت آل‌یاسین، مولودی خوانی حاج قاسم زارع، اجرای گروه سرود و تواشیح، پذیرایی و هدیه‌های زیبا همراه بود.

مژگان خاکی

دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی منابع طبیعی

«وبینار حول حالنا بظهور الحجه»

جهان بی‌ظهور او سیاه و سفید است. گویی نه عیدمان و نه حالمان رنگی نیست؛ به امید سال و روز و ساعت و ثانیه‌ای که بیاید و با حضور او حال و جانمان رنگ «أحسن» بگیرد. به امید آن سال و ...

با توجه به همزمانی نیمه شعبان و عید نوروز، کانون مهدویت دانشگاه شیراز با همکاری کانون مهدویت پردیس امام جعفر صادق (ع) و کانون جنبش نرم افزاری دانشگاه شیراز «وبینار حول حالنا بظهور الحجه» را در شب (۲۸ اسفندماه ۱۴۰۰) برگزار کرد. این وبینار با حضور ارزشمند دکتر سیدعلی آیت الهی همراه بود و در این برنامه، مسئله‌ی نیاز ما به منجی بشریت و تحول بنیادی وجود انسان بر اثر ظهور حجت خدا بررسی شد و در پایان به (۳ نفر) از مخاطبان (که پاسخ درست به سوالات استاد دادند) هدایایی اهدا گردید.

فائزه عباسی

دبیر کانون و دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی آب

مسابقه کتابخوانی داستان ظهور

پیامبر اسلام (ص):

«مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً»

هر کس بمیرد و امام زمانش را نشناخته باشد، به مرگ جاهلی مرده است. (شهر آشوب، ج ۱: ۶۴۲)

با توجه به اهمیت شناخت امام زمان (عج) از طریق احادیث و شناخت شرایط ظهور آن حضرت که جزئی از شناخت خود ایشان است و به جهت افزایش سطح آگاهی افراد جامعه و دور شدن از راه مدعیان دروغین مهدویت، مسابقه‌ای با محوریت کتاب «داستان ظهور» نوشته‌ی «آقای خدامیان آرانی» برگزار شد. به منظور این هدف، فایل کتاب مورد نظر، در روز نیمه‌ی شعبان در کانال مهدویت دانشگاه شیراز قرار گرفت و در روز (هشتم فروردین ماه ۱۴۰۱) لینک مسابقه در کانال قرار داده شد و در مدتی محدود، شرکت کنندگان به سوالات آزمون پاسخ دادند و در نهایت این مسابقه چهار برنده داشت که جوایزی به آن‌ها تعلق گرفت.

فاطمه السادات معینی

دانشجوی کارشناسی زیست مولکولی و سلولی

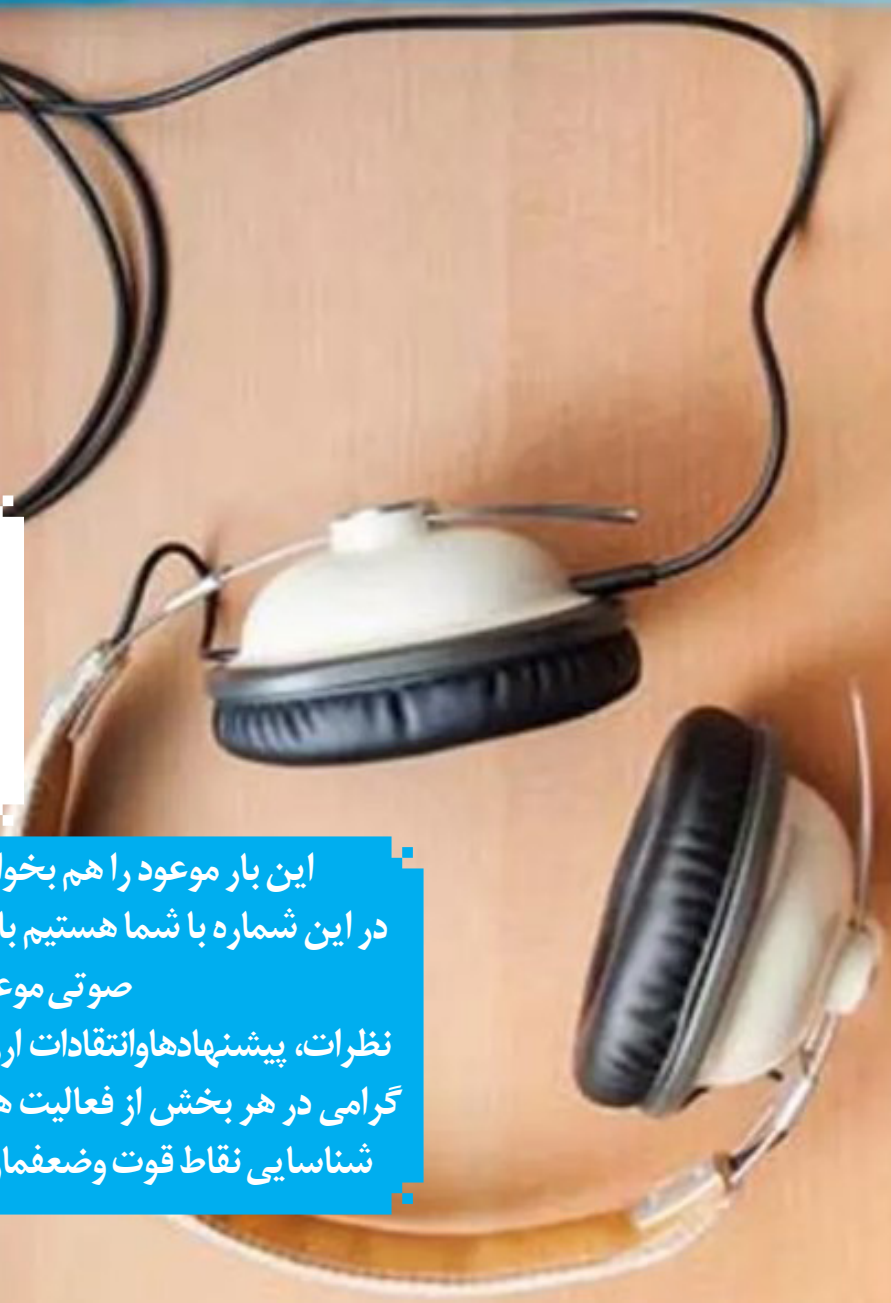

در این شماره می خوانید
سیران مافخ طبعیت
بهار مهنوی بهار زندگی
ولایت قلبه در عصر غیبت
رابطه شب قدر با حجت زمان و امام عصر

این بار موعود را هم بخوانید و هم بشنوید
در این شماره با شما هستیم با اولین شماره از نشریه
صوتی موعود
نظرات، پیشنهادهای و انتقادات ارزشمند شما خوانندگان
گرامی در هر بخش از فعالیت های این نشریه، ما را در
شناسایی نقاط قوت و ضعفمان یاری خواهد رساند.

همیشه می خولم و دل تنگت بگو...

دوستان عزیز!
شما می توانید سوالات، مطالب، شعرها، داستان ها،
کاریکاتورها و خلاصه هر چه که دل تنگتان می خواهد، برای
ما در پیام رسان تلگرام به نشانی markazmahdaviat@gmail.com و یا
به آدرس ایمیل Mahdaveat.shzu@gmail.com ارسال کنید.
صمیمانه منتظر آثار شما هستیم.